

Pareiškimas spaudai, United for Ukraine, 2025 m. rugpjūčio 24–25 d.

Mes, pasaulinio parlamentinio tinklo „United4Ukraine“, ES ir NATO valstybių narių užsienio, gynybos ir Europos reikalų komitetų, Europos Parlamento bei Europos Tarybos atstovai, prieš savo solidarumo vizitą į Ukrainą, vyksiantį 2025 m. rugpjūčio 24–25 d., – aiškų mūsų tvirto įsipareigojimo remti Ukrainą ir jos žmones:

- sveikiname ukrainiečių tautą Nepriklausomybės dienos proga ir dar sykį išreiškiame savo tvirtą paramą Ukrainos suverenitetui, nepriklausomybei, vienybei, teritoriniam vientisumui pagal 1991 m. tarptautiniu mastu pripažintas sienas;
- dar kartą patvirtiname, kad esame pasiryžę pasitelkti visas priemones, kad būtų nutrauktas neišprovokuotas, neteisėtas, teroristinis ir nepateisinamas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, neteisėta Ukrainos teritorijų okupacija, šiurkščiai pažeidžianti tarptautinę teisę ir žmogaus teises bei nukreipta į Ukrainos valstybingumo ir žmonių sunaikinimą, siekiant atkurti Rusijos imperiją nauju pavidalu. Yra tik viena kliūtis pasiekti taikos ir yra tik viena esminė šio karo priežastis: Vladimiras Putinas ir jo imperialistinė manija. Visos tarptautinės pastangos turi būti nukreiptos į Rusijos agresijos sustabdymą, o ne prieš Ukrainos gynybą;
- pabrėžiame, kad bet koks ugnies nutraukimo ar taikos susitarimas, sudarytas Ukrainai ir Europos sąjungininkams nesant prie derybų stalo, neužtikrinantis Ukrainos suvereniteto ir teritorinio vientisumo, prieštaraujantis Ukrainos Konstitucijai, JT Chartijai, Helsinkio baigiamajam aktui ir apskritai tarptautinei teisei bei jos principams, nesuteikiantis veiksmingų ir patikimų saugumo garantijų Ukrainai, kenkiantis Ukrainos siekiui tapti transatlantinės šeimos nare, neatneš taikos, o tik kurstys Rusijos įžūlumą. Norint pasiekti tikros taikos reikalingas visiškas ir besąlygiškas ugnies nutraukimas, įskaitant (bet neapsiribojant) neatidėliotiną visų išpuolių prieš civilinę ir ypatingos svarbos infrastruktūrą sustabdymą. Tai turi būti derinama su skaidria, tvirta stebėseną ir patikra (pageidautina vadovaujant JAV ir (ar) Europai), siekiant užtikrinti, kad padėtis netaptų dar vienu įšaldytu konfliktu. „Pasiryžusiųjų koalicijos“ inicijuotoms užtikrinimo pajėgoms keliami pagrindiniai tikslai turi apimti saugią oro ir jūrų erdvę, saugumą sausumoje ir stiprias modernizuotas Ukrainos ginkluotąsias pajėgas. Sveikiname susitarimą suteikti Ukrainai 5-ojo straipsnio pobūdžio saugumo garantijas ir raginame savo atitinkamas vyriausybes iki šio mėnesio pabaigos pateikti konkrečius pasiūlymus;
- raginame parlamentus visame pasaulyje skubiai priimti rezoliucijas, numatančias niekada nepripažinti laikinai Rusijos okupuotų Ukrainos teritorijų nei *de jure*, nei *de facto* ir nepripažinti jokių apribojimų Ukrainos suverenitetui, vidaus ir užsienio politikai, įskaitant ir jos pasirinkimus dėl aljansų;
- pripažįstame, kad Ukrainos ir transatlantinės bendruomenės saugumas yra nedalomas. Raginame rugsėjo mėnesio pradžioje su Ukraina atidaryti pirmąją derybų dėl stojimo į ES grupę. Toliau po šio žingsnio iki šių metų pabaigos su Ukraina turi būti pradėtos derybos, apimančios visus šešis derybų skyrius, o 2030 m. sausio 1 d. turi būti nustatyta kaip Ukrainos įstojimo į ES tikslinė data, jei bus įvykdytos visos sąlygos. Ukrainos prisijungimas prie NATO yra svarbi ilgalaikės taikos Ukrainoje ir Europoje garantija. Palankiai vertiname NATO planus ženkliai didinti gynybos išlaidas ir į šią strategiją įtraukti Ukrainos stiprinimą. Saugumas Europoje, Artimuosiuose Rytuose bei Indijos ir Ramiojo vandenynų regione yra tiesiogiai tarpusavyje susiję. Pasipriešinimas Rusijos agresijai prieš Ukrainą yra ypač svarbus siekiant atgrasyti Maskvos, Pchenjano ir Teherano keliamas grėsmes;
- įsipareigojame toliau stiprinti Ukrainos gynybos pajėgumus pasirūpinant stabilium ir savalaikiu visų rūšių ginklų, ypač oro gynybos sistemų ir šaudmenų, reikalingų apsaugoti civilius, tiekimu, kad būtų užtikrinta Ukrainos pergalė bei užkirstas kelias karui plisti Europoje; didinti viešuosius pirkimus iš Ukrainos gamintojų (taip pat ir naudojant pajamas, gautas iš įšaldyto Rusijos turto) ir investuoti į Ukrainos gynybos pramonę, ypač į ilgojo nuotolio raketą, elektronines karo sistemas ir dronus; raginti ES valstybių narių vyriausybes naudoti Europos saugumo veiksmų priemonės (SAFE) paskolas ir skirti pakankamai daug

lėšų viešiesiems pirkimams Ukrainai ir viešiesiems pirkimams iš Ukrainos gynybos pramonės; prisijungti prie akcijos „Allies of Steel“, kuria renkamos lėšos įsigyti gyvybes gelbstinčius antžeminius robotus sužeistų karių evakuacijai iš fronto linijų. Parama Ukrainos gynybos pramonei yra ne tik investicija į kolektyvinę viso žemyno gynybą. Europos ir Ukrainos gynybos pramonės bendradarbiavimo stiprinimas itin svarbus ES gynybos pajėgumų didinimui;

- sutariame ženkliai apriboti Rusijos galimybes kariauti nustatydami kiek įmanoma griežtesnes sankcijas, kurios priverstų Rusiją sudaryti taiką (sankcijos nukreiptos į karinį-pramoninį kompleksą, energetikos išteklius, metalurgijos, branduolinę ir chemijos pramonę, IT, finansų sektorius ir šešėlinį tanklaivių laivyną); griežtinti pirmines ir antrines sankcijas Rusijos ekonomikai, ypač naftos ir dujų sektoriui, siekiant sumažinti šalies galimybes kariauti; silpninti Rusijos gynybos pramonę visiškai uždraudžiant eksportuoti į Rusijos Federaciją ypatingos svarbos technologijas; sankcionuoti visas valstybės agresorės karinio-pramoninio komplekso bendroves ir jų tarpininkus trečiosiose šalyse; visiškai uždrausti rusiškas SGD Europos Sąjungoje; išstumti Rusiją iš tarptautinės branduolinės energijos rinkos; Rusijai, jos bendrininkams ir sąjungininkams nustatyti naują muitų lygį;
- įsipareigojame stiprinti mechanizmus, padedančius atsakomybėn patraukti Rusiją už karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui padarytus Ukrainoje: būtina skubiai imtis visų turimų priemonių sugrąžinti iš Rusijos pagrobtus ir deportuotus Ukrainos vaikus, civilius kalinius ir karo belaisvius; aukščiausioji Rusijos Federacijos politinė ir karinė vadovybė už agresijos nusikaltimus turi būti patraukta baudžiamojon atsakomybėn; turi būti remiamas Specialusis tribunolas dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą; įšaldytas Rusijos turtas turi būti perduotas Ukrainos gynybos stiprinimui ir šalies atstatymui; turi būti visiškai užblokuota Rusijos propaganda, padidintos policijos ir kontržvalgybos pastangos, sustiprintos kibernetinės gynybos priemonės ir sugriežtinta Šengeno erdvės vizų politika Rusijos piliečiams;
- raginame nuolat remti ir investuoti į Ukrainos atsigavimą (įskaitant skubios pagalbos teikimą neatidėliotiniams poreikiams, spartaus atsigavimo projektų įgyvendinimą), atkūrimą, pertvarkymą ir modernizavimą; teikti prioritetą humanitariniam išminavimui, nes tai itin svarbu siekiant greito atsigavimo ir atsižvelgiant į pagrindinį Ukrainos vaidmenį užtikrinant pasaulinį apsirūpinimą maistu; stiprinti regioninį bendradarbiavimą ir pagalbą, ypač prie fronto linijos esantiems Ukrainos regionams ir miestams; stiprinti Ukrainos buvimą tarptautinėje arenoje, nes tai pagrindinis įrankis siekiant atremti Rusijos skleidžiamus naratyvus ir užtikrinti Ukrainos poziciją pasaulio akademiniame bei kultūriniame diskursuose jungiantis prie Pasaulinės Ukrainos studijų koalicijos;
- kviečiame Ukrainos valdžios institucijas stiprinti Ukrainos nacionalinę politikos sanglaudą ir demokratijos atsparumą, palaikyti partijų ir žiniasklaidos pliuralizmą, konstruktyviai ir įtraukiai bendradarbiauti su Aukščiausiosios Rados politinėmis partijomis laikantis demokratijos principų ir vertybių, kuriuos narsiai ir ryžtingai gina Ukrainos žmonės.